

העבודות נוכחות

מיכל ב. רון מחפשת אחר ביצים ונוצות בתערוכה הרטרופקטיבית של מרסל ברוטתרס ב-MoMA בניו יורק

ביקורת מאת מיכל ב. רון יוני 6, 2016

כצפוי, הרטרופקטיבה של מרסל ברוטתרס (Broodthaers, 1924-1976) במוזיאון לאמנות מודרנית בניו יורק (MoMA) הייתה יפהפיה. היא התחילה והסתיימה בעבודההכניסה לתערוכה דקלים עציצי: (L'Entrée de l'Exposition, 1974) שהוצבו בכניסה לתערוכה. לאחרונה זה היה למהלך הראשון המתבקש באצירת התערוכות של ברוטתרס, שבינואר השנה מלאו ארבעים שנים למותו. בכמה מקרים, כמו בתערוכה במוני דה פריז (Paris de Monnaie), נקודת פתיחה זו הייתה מעולה, בעוד שבאחרים, כמו הרטרופקטיבה בפרידריציאנום (Fridericianum) בקאסל, היא היתה בעייתית. בקומה השישית ב-MoMA, העבודה הוצבה עם דקלים נהדרים שהגיעו במשלוח מיוחד מפלורידה הקיצית, ושבצמרותיהם אפשר היה להבחין מקומת הכניסה של המוזיאון. עציצי הענק שהשתלטו על החלל, כמו גם מקבץ של מהדורות מודפסות, תצלומים וכן לוח שעליו כתובה האות "a", שנתלו על הקירות, יצרו ביחד את ה"כניסה". הצגת עבודות קודמות במסגרת גן טרופי זה הדגימה היטב את רעיונותיו של ברוטתרס לגבי רטרופקטיבה: נוצרה הזדמנות להפוך את סביבת המוזיאון לאולם מסיבות קוקטייל. ואמנם, אירוע פתיחת התערוכה עטף את העבודות באירוניה – המבקרים, בשמלות אופנתיות, בעקבים גבוהים ובחליפות מחויטות התהלכו בין אביזרי תיאטרון, רהיטים ותותחים מהמאה ה-19, וכמו היו ניצבים, שימשו קישוט לנחש גדול ולסרטנים שקועים במשחק קלפים, בעבודתהפאורה: כיבוש על ידי מרסל ברוטתרס (Décor: A Conquest by Marcel Broodthaers, 1975). הכלל את שמוכיח הכלל מן היוצא היה האירוע, הצער למרבה. נפסדת יוצאת, כפואטיקה בטעות שמזוהה, האירוניה MoMA

moma_broodthaers_installationview1177.jpg

[1] מבט הצבה של מרסל ברותרס: רטרספקטיבה
© 2016. המוזיאון לאמנות מודרנית. תצלום: מרטין סק

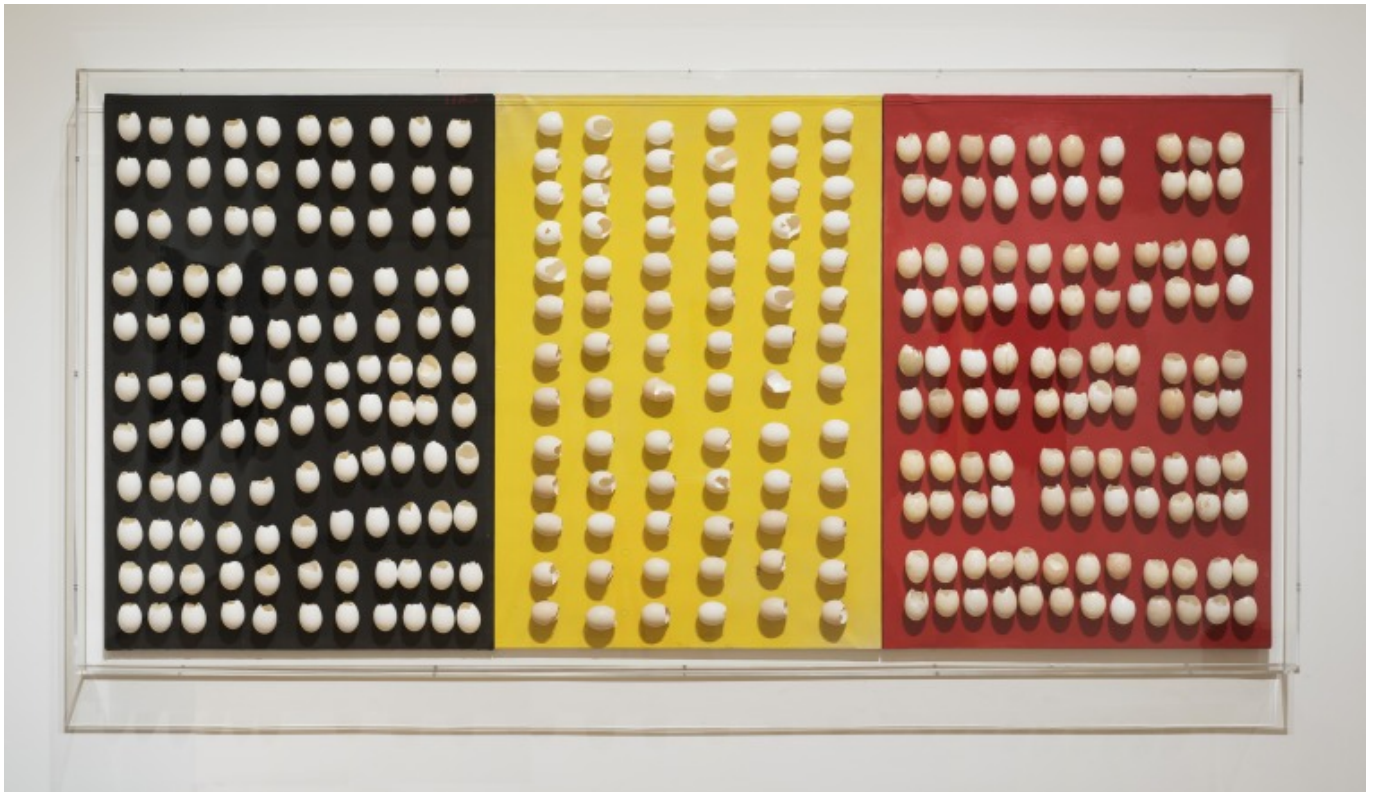
[2] moma_broodthaers_ch2016.298.jpg

[3]מרסל ברותרס, עזר זיכרון (1964 Bête-Pense). ספרים, נייר, גבס, וכדורי פלסטיק על בסיס עץ. ללא בסיס: 30 × 84.5 × 43 ס"מ (11 13/16 × 33 1/4 × 16 15/16 אינץ'). אוסף הקהילה הפלמית, השאלה לטווח ארוך בריסל, SABAM / יורק ניו, (ARS) Artists Rights Society, ברותרס מרסל עזבון © 2016 S.M.A.K.

לאחר הכניסה החגיגית התערוכה המשיכה בהצגה נבונה של עשייתו של ברותרס לפני היותו לאמן - פועלו כמשורר ופרסומי המוקדמים: ספרי שירה, תצלומים והקרנה של המפתח לשעון, פואמה קולנועית לכבוד קורט שוויטרס (1957, La Clef de l'Horloge, Poème cinématographique en l'honneur de Kurt Schwitters). קולנועית חקירה זוהי פואטית של האסמבלז'ים של הדאדאיסט, שאוצרי התערוכה, כריסטוף שריקס (Cherix) ומנואל בורחה-וילל (Borja Vilhel), נחזור עוד שאליהם - ביצים וקליפות אופניים משאבות של הכלאות - מוקדמים אובייקטים עם ברגישות הצליבו, בהמשך.

[4] moma_broodthaers_installationview369.jpg

[5] מבט הצבה של מרסל ברותרס: רטרוספקטיבה
© 2016 המוזיאון לאמנות מודרנית. תצלום: מרטין סק

[6] moma_broodthaers_ch2016_913_cccr.jpg

[7]מרסל ברותרס. מולים ברוטב לבן (1967 blanche sauce Moules). סיר צבוע, קליפות של צדפות, צבע, ושרף צבעוני. הקף: 37.5 ס"מ (14 3/4 אינץ'). גובה: 48.5 ס"מ (19 1/8 אינץ'). אוסף פרטי, ניו יורק.
© 2016 עזבון מרסל ברותרס (ARS, Society Rights Artists), ניו יורק / SABAM, בריסל

למרבה הצער, כשכל התפוקה המוקדמת הזאת הושלכה לסיר אחד – כמו מולים בקדירה – הפריצה של ברותרס, שבאה בעקבות תסכולו הכלכלי של משורר כושל, כפי שהוא עצמו הודה בהזמנה לתערוכתו הראשונה בשנת 1964, שגם היא מוצגת כאן – הושטחה קמענה.

המחווה הברוטאלית של הטבעת כרכי השירה שלא נמכרו בתוך גבס, בפסל העשוי ספרים המכונה *עזר זיכרון* (Pense-ête, 1964), וירטואלי בעותק מלווים כשהם באובייקט נכללו שלא כרכים הצגת באמצעות רדיקליזציה-דה היא אף עברה, (1964, ète, 1964) אינטראקטיבי ובו תרגום של השירים לאנגלית. במבט לאחור, הפרובוקציה של ברותרס הייתה מוצלחת – הטמנת הטקסט בתוך הפסל הובילה לתחייתו. השירים, אותם כתב כאשר "לא היתה בו כל תועלת", כפי שכתב באותה הזמנה מפורסמת

משנת 1964 - סוף סוף נקראים. וכך גם האובייקטים! במקום להתמודד עם הגחמני ועם המגוחך, הצופה שוקל בכובד ראש את הפואטיקה של הצדפה, של הביצה, ואולי גם של עץ הדקל?

[8] moma_broodthaers_installationview259.jpg

[9] מבט הצבה של מרסל ברותרס: רטרוספקטיבה
© 2016. המוזיאון לאמנות מודרנית. תצלום: מרטין סק

[10] moma_broodthaers_579_2013_vw4_cccr.jpg

[11]מרסל ברותרס . גם אני תהיתי אם לא יכולתי למכור משהו ולהצליח בחיים (je si demandé suis me je ,aussi Moi) , 1964) , ne pouvais pas vendre quelque chose et réussir dans la vie ... , 2016 © עזבון מרסל ברותרס (ARS Society Rights Artists) , ניו יורק / SABAM , בריסל פתוח: 25.2X33.6 ס"מ (9 15/16X13 1/4 אינץ').

התערוכה "[מרסל ברתרס: רטרוספקטיבה](#)" [12] הוצגה במוזיאון לאמנות מודרנית בניו יורק מה-14 בפברואר עד ה-15 במאי, 2016.

Page 7 of 8

<http://tohumagazine.com/he/article/%D7%94%D7%A2%D7%91%D7%95%D7%93%D7%95%D7%AA-%D7%A0%D7%95%D7%9B%D7%97%D7%95%D7%AA> **Source URL:**

Links

- [1] https://tohumagazine.com/sites/default/files/moma_broodthaers_installationview1177_0.jpg
- [2] <http://tohumagazine.com/he/file/momabroodthaersch2016298jpg>
- [3] https://tohumagazine.com/sites/default/files/moma_broodthaers_ch2016.298.jpg
- [4] <http://tohumagazine.com/he/file/momabroodthaersinstallationview369jpg-3>
- [5] https://tohumagazine.com/sites/default/files/moma_broodthaers_installationview369_3.jpg
- [6] <http://tohumagazine.com/he/file/momabroodthaersch2016913cccrjpg-0>
- [7] https://tohumagazine.com/sites/default/files/moma_broodthaers_ch2016_913_cccr_0.jpg
- [8] <http://tohumagazine.com/he/file/momabroodthaersinstallationview259jpg>
- [9] https://tohumagazine.com/sites/default/files/moma_broodthaers_installationview259.jpg
- [10] <http://tohumagazine.com/he/file/momabroodthaers5792013vw4cccrjpg>
- [11] https://tohumagazine.com/sites/default/files/moma_broodthaers_579_2013_vw4_cccr.jpg
- [12] <http://www.moma.org/calendar/exhibitions/1542?locale=en>
- [13] <http://www.basis.org.il/%D7%9E%D7%92%D7%96%D7%99%D7%9F/>